

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ПТАХІВ ТА ЇХНЄ ЖИТТЯ

Птахи дуже вміло використовують соціальні навички для забезпечення власних інтересів. Вони можуть не лише передавати один одному інформацію за допомогою візуального чи звукового сигналів, а й об'єднуватися в такі собі колективні гніздування, що, у свою чергу, допомагає захищатися від хижаків. Згідно однієї із теорій, сучасні птахи походять від тероподів (група динозаврів). Вчені вважають, що вони запозичили у своїх предків не лише будову скелета, а й луску, яка видозмінилася у пір'я. Якщо ж глянути на найнебезпечнішого птаха у світі – казуара – то це справжнісінький динозавр. Хоча він і не літає, але його надміцні ноги із величезними кігтями можуть вбити жертву лише одним ударом.

Чим більший птах, тим довша тривалість його життя. Найбільшими довгожителами серед птахів вважаються орли, грифи, шуліки та соколи – вони можуть жити понад 100 років. Найкоротше життя у граків, комароловок і колібрі – ці птахи не доживають до більше ніж 2 років. Найбільшим птахом, який коли-не-

будь зустрічали орнітологи, був епіорніс, що проживав на Мадагаскарі. Його зріст сягав до трьох метрів, а жива маса – близько 400 кг. Яйця такого птаха були набагато більші за страусові – 8-9 кг. На жаль, до XVII ст. ці птахи повністю вимерли.

Найрозумнішим птахом вважається зовсім не горобець (у якого найбільший мозок у співвідношенні з його масою), а Ворона новокаледонська (*Corvus moneduloides*). Вона навчилася майструвати “знаряддя праці” та використовувати їх для видобутку їжі. Так, ці ворони дістають з-під кори мурах за допомогою гачкуватих інструментів, зроблених із рослин.

Чимало птахів, як і інших тварин, перебувають під загрозою зникнення. Щоб цього не допустити, їхня чисельність постійно контролюється, а життя та природне середовище охороняються державою. До Червоної Книги України занесені, зокрема, такі неймовірні птахи як Лелека чорний (*Ciconia nigra*), Лебідь малий (*Cygnus bewickii*), Пухівка (*Somateria mollissima*), Скопа (*Pandion haliaetus*) та багато інших.

Значна частина пернатих – хижаки. Для того, щоб вони могли вполювати свою жертву, природа наділила їх 3 гострими кігтями (по одному на кожен палець). У вирішальний момент під час полювання хижі птахи атакують здобич кігтями вперед, таким чином не залишаючи їй майже жодного шансу на порятунок.

Птахів, що проживають в Україні, можна поділити на два види: зимуючі (або осілі) та перелітні птахи. Серед найвідоміших першого виду є горобці, синиці, горлиці, ворони, снігурі, сороки та ін. До перелітних відносять гусей, шпаків, ластівок, зозул та інших. До речі, перелітні птахи – дуже витривалі. Нерідко вони долають величезні відстані, шукаючи тимчасову домівку навіть на інших континентах. Ви ніколи не почувєте, як летить сова, адже ці птахи літають повністю безшумно. Хоча вони й не здатні рухати своїми очима, завдяки надзвичайно рухомій шиї, їхня голова повертається на 270 градусів. До речі, не всі сови полюють за дрібними плазунами чи мишами, чимало з них можуть нападати на інші види сов, рибу, а також живитися рослинами. Ще одні цікаві птахи – сойки, які чудово переносять голодні зими завдяки своїй винахідливості. Річ у тім, що ці пернаті завчасно роблять заготовки із різних жолудів та горіхів. Одна пташка за осінь може зробити до 3 тисяч таких схованок! Але вражає й те, що сойки мають чудову пам'ять – протягом зими вони знаходять більшу частину своїх запасів.

Птахи літають “ключем” не просто так. Така організація у формі клину в польоті допомагає птахам підтримувати один одного, адже кожен наступний птах потрапляє у повітряний потік переднього, що значно економить енергію та сили. Саме тому ватажок зграї, що летить першим, повинен бути найсильнішим, оскільки йому найважче. ■

За матеріалами: red-letter.com.ua